

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Zaaknummer: 416540	Behandeld in commissies en raad	
	Datum beeldvormende commissie *	6 mei 2026
	Datum oordeelvormende commissie *	13 mei 2026
	Datum besluitvormende raadsvergadering	20 mei 2026
	Opsteller	R. Westra-Attema
	Telefoonnummer	0517-492222

*zie website voor de definitieve agenda.

Onderwerp:	Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 Veiligheidsregio Fryslân
-------------------	---

Te besluiten om

1. Kennis te nemen van de financiële stukken van de Veiligheidsregio Fryslân.
2. Geen zienswijzen in te dienen op de jaarstukken 2025 en de begroting 2027.
3. In te stemmen met het instellen van een bestemmingsreserve uitfasering blusschuim (PFAS) ten laste van het jaarrekeningresultaat 2025.

Inleiding

De gemeente Harlingen ontving op 23 maart 2026 de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van de Veiligheidsregio Fryslân (VRF). In de jaarstukken 2025 staat het resultaat over 2025 opgenomen. De plannen voor 2027 staan genoemd in de begroting 2027. Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld om voor 12 juni 2026 een zienswijze in te dienen op de stukken. Eventuele zienswijzen van de gemeenteraden in Friesland zullen meegenomen worden bij de besluitvorming op 2 juli 2026 in het Algemeen Bestuur (AB) van de Veiligheidsregio Fryslân.

Beoogd effect

Invloed uitoefenen op het financiële reilen en zeilen van de Veiligheidsregio Fryslân.

Argumenten

1.1 Op grond van de artikelen 29 en 31 van de gemeenschappelijke regeling is dit geregeld.

In deze artikelen is geregeld dat de ontwerpbegroting en de jaarstukken worden voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten.

2.1 De jaarrekening 2025 sluit met een positief saldo.

Het financieel resultaat over 2025 bedraagt € 3.483.500. Dit resultaat is voornamelijk tot stand gekomen door de vrijval van de kapitaallasten en de terughoudende inzet van middelen, in verband met de aangekondigde korting op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) vanaf 2026. Daarnaast is er een extra bijdrage BDuR ontvangen voor loonprijsbijstelling.

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

2.2 De begroting 2027 is opgesteld op basis van de vastgestelde kaderbrief 2027-2030.

De begroting is opgesteld op basis van de kaderbrief, die eerder al door college en Raad is gezien. Deze kaderbrief is ongewijzigd vastgesteld in het AB op 12 maart jongstleden. In de begroting 2027 zijn geen afwijkingen opgenomen van deze kaderbrief. Wel zijn de loonkosten geactualiseerd op basis van het voorlopig onderhandelingsresultaat van de cao Veiligheidsregio's.

3.1. Hiermee kan de een implementatieplan worden uitgewerkt met betrekking tot de schuimtransitie.

Door aangescherpte regelgeving en de grote milieu- en gezondheidsrisico's van PFAS heeft de Brandweer Fryslân besloten het gebruik van blusschuim tot een minimum te beperken en het resterende A-schuim als primair blusmiddel uit te faseren. Hiervoor is een investering van ca. € 1 miljoen benodigd.

Kanttekeningen

2.1. De onderstaande geschetste risico's kunnen in de toekomst mogelijk leiden tot (forse) structurele uitzettingen van de gemeentelijke bijdragen:

Het betreft de onderstaande risico's:

- *Veranderend overheidsbeleid*

Veranderend overheidsbeleid kan leiden tot financiële onzekerheden. Met de vorming van een nieuw kabinet breekt een nieuwe beleidsperiode aan, waarvan richting en financiële gevolgen nog niet volledig duidelijk zijn. De landelijke politiek kent bovendien een steeds kortere beleidscyclus, waardoor accenten in prioriteiten en bekostiging sneller kunnen verschuiven. Deze landelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot taakuitbreiding of verschuiving van verantwoordelijkheden. De afgelopen periode is gebleken dat dergelijke trajecten vaak incidenteel worden gefinancierd, terwijl de opgaven structureel van aard zijn

- *Wegvallen van maatwerk- en markttaken*

Hierbij kan gedacht worden aan maatwerk voor jeugdgezondheidszorg (JGZ), dienstverlening naar aanleiding van de WABO en reizigersvaccinaties. Op deze taken zit een winstmarge. Deze winstmarge zorgt er voor dat de collectieve basistaak goedkoper wordt. Met het verdwijnen van deze taken zal structurele dekking wegvallen.

- *Bouwagenda voor nieuwbouw en verbouw*

Bij de brandweer is sprake van een gedegen investeringsplanning, mede door de bouwagenda. Deze bouwagenda betreft een planning voor grootschalige nieuwbouw en verbouw van de brandweerkazernes. In hoeverre de planning wordt gehaald, hangt af van diverse omstandigheden. Hierbij valt te denken aan planvorming bij gemeenten, beperkingen bij aansluiting op het elektriciteitsnetwerk en de beschikbaarheid van leveranciers. Dit betekent dat investeringen achterblijven op het plan. Dit leidt op korte termijn tot financiële voordelen door vrijval van kapitaallasten. Op de lange termijn ontstaan echter financiële risico's. De bouwkosten zijn de afgelopen jaren fors gestegen, waardoor uitgestelde investeringen mogelijk hoger uitvallen.

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Daarnaast spelen er risico's op het gebied van hoge inflatie of een substantiële loonstijging door cao-ontwikkelingen, het vinden van voldoende kwalitatief personeel en cyberdreigingen.

Financiën

Jaarrekening 2025

De jaarrekening 2025 sluit met een positief resultaat van € 3.483.500. Het resultaat wordt als volgt verklaard:

• Gezondheid	€	386.500 -/-
• Crisisbeheersing	€	1.084.000
• Brandweer	€	<u>2.786.000</u>
	€	3.483.500

Dit positieve resultaat is voornamelijk tot stand gekomen door de vrijval van kapitaallasten als gevolg van vertraging in de bouwagenda. Daarnaast is er terughoudend omgegaan met de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). De loon- en prijsbijstellingen binnen de BDUR en het gedeeltelijk vrijvallen van het budget voor personele frictie dragen eveneens bij aan het positieve resultaat.

In dit resultaat is tevens meegenomen het te verrekenen bedrag voor terugbetaling cao aan gemeenten (€2.627.789) en het resultaat op treasury (€ 827.153). Deze bedragen worden verrekend met de nog te betalen materiele kosten en de OKO-monitor (gezamenlijk € 310.859). Per saldo leidt dit tot een (autonoom) bedrag van € 3.144.083 dat aan de gemeenten wordt terugbetaald.

De VRF stelt voor het financiële resultaat van 2025 te bestemmen voor:

- € 1.000.000 voor uitfasering blusschuim:.
- € 2.483.500 terug te storten naar de gemeenten.

In totaliteit betekent dit een terug te storten bedrag van € 5.628.546 voor alle gemeenten. Voor Harlingen betekent dit concreet dat een bedrag van € 132.619 terug wordt ontvangen. Voor wat betreft de controle van de jaarrekening door de accountant, de accountant heeft in deze een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Begroting 2027

De begroting is opgesteld op basis van de vastgestelde kaderbrief (behandeld in de raad van 21 januari 2026). De kaderbrief is ongewijzigd vastgesteld in het AB van 12 maart jongstleden. In deze kaderbrief zijn de reguliere indexatie, de beleidsmatige ontwikkelingen en de overige autonome ontwikkelingen verwerkt. Dit kader vormt het uitgangspunt voor de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030.

Voor de indexering van de materiele kosten is uitgegaan het consumentenprijsindex (CPI) uit de septembercirculaire 2025. De CPI voor 2027 bedraagt 2,5 %. Voor de jaren 2028 tot en met 2030 wordt uitgegaan van een jaarlijkse index van 2,1%. Deze percentages sluiten aan bij de uitgangspunten van de kaderbrief 2027-2030.

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

De loonkosten zijn gebaseerd op het voorlopig onderhandelingsresultaat voor de cao Veiligheidsregio's. Dit voorlopig resultaat is behaald op 20 januari 2026 en kent een looptijd van 1 augustus 2025 tot 1 augustus 2027. In dit akkoord zijn loonstijgingen overeengekomen van 4,1% per 1 augustus 2025, 3,1% per augustus 2026 en 0,1% per 1 januari 2027. Deze afspraken zijn verwerkt in de begroting. Voor de periode na 1 januari 2027 wordt aangesloten bij de loonvoet sector overheid uit de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds. Voor 2027 wordt uitgegaan van 3,5%, voor de jaren daarna bedragen de gehanteerde percentages 4,3% in 2028, 5,1% in 2029 en 3,8% in 2030. Deze percentages zijn verwerkt in de meerjarenraming en vormen het uitgangspunt voor de structurele ontwikkeling van de personeelslasten.

Voor de structurele versterking van de veiligheidsregio's voor crisisbeheersing en lokale en regionale weerbaarheid wordt de BDuR in 2026 landelijk verhoogd met € 8 miljoen. Vanaf 2027 betreft dit een structurele ophoging van € 25 miljoen per jaar. Voor Veiligheidsregio Fryslân betekent dit een aanvullende bijdrage van circa € 350.000 in 2026 en structureel circa € 1,1 miljoen vanaf 2027. Deze middelen zijn expliciet bestemd voor de versterking en intensivering van regionale weerbaarheid in het kader van crisisbeheersing en dienen ook als zodanig te worden ingezet. De middelen hebben een structureel karakter en zijn inhoudelijk geoormerkt voor deze versterkingsopgave. Zij bieden geen ruimte binnen de exploitatie. De financiële vertaling van deze ophoging is verwerkt in de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030.

Financiële consequenties voor Harlingen

In het staatje hieronder wordt de totale bijdrage voor de gemeente Harlingen voor de komende jaren aangegeven op grond van de begroting 2027 en het meerjarenperspectief 2028-2030 van de VRF

	2027	2028	2029	2030
Bijdrage VRF op basis begroting 2027	2.184.943	2.313.562	2.421.536	2.505.540
Raming in de gemeentebegroting 2026 Harlingen	2.240.790	2.327.030	2.415.165	-
(Voordelig+/Nadelig -)	55.847	13.468	-6.371	0

(excl. WABO bijdrage)

*Omdat het jaar 2030 buiten de gemeentebegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 valt is het bedrag gelijk gehouden aan de opgave van de VRF.

Bovengenoemde ramingen zullen worden verwerkt in de concept-gemeentebegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030.

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Voorts zal het bovengenoemde financiële voordeel worden betrokken bij het financiële perspectief 2026 van de gemeente Harlingen waarbij het financiële beeld van de gemeente wordt bijgesteld.

Communicatie

De VRF wordt per brief op de hoogte gesteld van het besluit van de raad.

Uitvoering

De cijfers worden verwerkt in de concept-gemeentebegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030.

Relevante documenten

Eerder genomen besluiten:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad</i>
Intrekken beleidsnota's:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad</i>
Gevolgen ander beleid:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad en in het kort de gevolgen</i>

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief begroting 2027 en jaarstukken 20252.
2. Jaarstukken 2025 VRF.
3. Begroting 2027
4. Accountantsverslag 2025 VRF
5. Conceptbrief naar de VRF

Harlingen, 20 mei 2026

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris, de burgemeester,

S. van Gent

C.M. Sjerps

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Besluit van de gemeenteraad van Harlingen

Onderwerp:	Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 Veiligheidsregio Fryslân
-------------------	---

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HARLINGEN

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 april 2026

Besluit

1. Kennis te nemen van de financiële stukken van de Veiligheidsregio Fryslân.
2. Geen zienswijzen in te dienen op de jaarstukken 2025 en de begroting 2027.
3. In te stemmen met het instellen van een bestemmingsreserve uitfasering blusschuim (PFAS) ten laste van het jaarrekeningresultaat 2025.

Besluit aangepast

--

Vastgesteld door de raad in zijn
vergadering van 20 mei 2026

, de voorzitter

, de raadsgriffier